

TRAKŲ R. SENŪJŲ TRAKŲ VAIKŲ LOPŠELIO - DARŽELIO FIZINIO IR PSICHOLOGINIO SMURTO PRIEŠ DARBUOTOJUS PREVENCIJOS IR INTERVENCIJOS TVARKOS APRAŠAS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Trakų r. Senųjų Trakų vaikų lopšelio - darželio (toliau – Darželio) fizinio ir psichologinio smurto prieš darbuotojus prevencijos ir intervencijos tvarkos aprašas (toliau – Aprašas) nustato Darželio prevencijos ir intervencijos priemonių sistemą kurti saugiai aplinkai Darželyje.

2. Prevencijos tikslas – užkirsti kelią fiziniam ir psichologiniam smurtui prieš darbuotojus, sukurti saugią ir palankią aplinką, kurioje darbuotojai jaustųsi saugūs ir gerbiami.

3. Aprašas pagrįstas šiais principais:

3.1. Darželio darbuotojų saugumas – prioritetinis tikslas;

3.2. visiškas smurto netoleravimas Darželyje;

3.3. kiekvienas Darželio darbuotojas, pastebėjęs ar sužinojęs apie smurtą, nedelsiant reaguoja ir stabdo jį.

4. Apraše vartojamos sąvokos:

4.1. Fizinis ir psichologinis smurtas – tai fizinę ar psichologinę jėgos persvarą turinčio asmens ar asmenų grupės tyčiniai veiksmai siekiant pažeminti, įžeisti, įskaudinti ar kitaip sukelti fizinę ar psichologinę žalą kitam asmeniui;

4.2. Smurto prevencija – planinių priemonių veikla, skirta fizinio ir psichologinio smurto rizikai mažinti;

4.3. Smurto intervencija – Darželio darbuotojų koordinuoti veiksmai, nukreipti į fizinio ir psichologinio smurto stabdymą.

II. SMURTĄ PROVOKUOJANTYS IR SMURTUI NELEIDŽIANTYS ATSIRASTI VEIKSNIAI

5. Veiksniai, galintys išprovokuoti smurtą:

5.1. psichologiniai veiksniai - nedarnūs tarpusavio santykiai, bendravimo įgūdžių stoka, savikontrolės stoka, stresas, nuolatinis nuovargis, neįvardinti ir ilgainiui neišsprendžiami konfliktai, didelis darbo krūvis, teisingumo jausmo nebuvimas ir kt.;

5.2. ekonominiai veiksniai – žemas pajamų lygis, skurdas ir socialinių garantijų stoka, ilgalaikis nedarbas, ribotos savirealizacijos galimybės, atlyginimas neatitinkantis darbuotojų lūkesčiu ir kt.;

5.3. socialiniai veiksniai – socialinė paslaugų gavėjų nelygybė (diskriminacija, dėl amžiaus; sveikatos sutrikimai ir kt.), atskirtis, priklausomybės, stereotipai visuomenėje, agresija siekiant išsaugoti savo orumą, nedarnūs santykiai kolektyve ir kt.

6. Veiksniai, neleidžiantys smurtui atsirasti:

6.1. darnių tarpusavio santykių vertybių puoselėjimas;

6.2. darnių bendravimo įgūdžių, savikontrolės, streso valdymo ugdymas;

6.3. socialinių garantijų užtikrinimas, bendradarbiaujant ir tarpininkaujant su kitomis įstaigomis;

6.4. tolerancijos skatinimas ir lygiaverčių santykiu ugdymas;

6.5. reagavimas nedelsiant į bet kokios formos smurtą.

III. SMURTO PREVENCIJA

7. Fizinis smurtas tai tyčinis fizinio skausmo sukėlimas.
8. Asmenų polinkio fiziniam smurtui požymiai, kurie gali prasiveržti ir smurtiniu elgesiu:
 - 8.1. spoksojimas ir akių kontaktas (spoksojimas ir rūstus žvilgsnis norint įbauginti darbuotoją);
 - 8.2. tonas ir balso garsumas (pakeltu tonu išreiškiami reikalavimai, balso garsumu siekiama užgožti dialogą ar oponento pastabas);
 - 8.3. nerimas (rankų gniaužymas, trynimasis);
 - 8.4. murmėjimas, vapėjimas;
 - 8.5. žingsniavimas, nerimastingas vaikščiojimas.
9. Psichologinis smurtas apibrėžiamas kaip tyčinis valdžios prieš kitą asmenį ar darbuotojų grupę naudojimas, įskaitant ir grasinimą panaudoti fizinę jėgą, veiksmus, kurie gali pakenkti fizinei, protinei, dvasinei, moralei ar socialinei gerovei.
 10. Psichologinis smurtas darbo aplinkoje gali pasireikšti:
 - 10.1. profesinėje srityje: viešu pažeminimu, nuomonės menkinimu, kaltinimu dėl pastangų stygiaus, beprasmių, neatitinkančių kompetencijos užduočių skyrimu, nušalinimu nuo sričių, už kurias darbuotojas yra atsakingas, pernelyg didelio darbo krūvio skyrimu, darbo užduočių įvykdymo nerealiais terminais pavedimo;
 - 10.2. dėl asmeninės reputacijos: užgauliomis pastabomis, bauginimu, menkinimu, užuominomis dėl amžiaus, lyties ar kitų asmeninių dalykų, apkalbomis;
 - 10.3. per izoliaciją: psichologiniu ir socialiniu išskyrimu, galimybių apribojimu, nuomonės ignoravimu, darbui reikalingos informacijos nuslėpimu.
 11. Bet kokia smurto forma yra neteisėta ir netoleruojama.

IV. SMURTO PREVENCIJOS PROCEDŪROS

12. Darželio fizinio ir psichologinio smurto prevencijos procedūros numato:
 - 12.1. darbuotojų švietimą, ugdant žinojimą apie smurto formas ir kriterijus, taip pat prevencijos ir intervencijos priemonių sistemos išmanymą saugiai aplinkai kurti;
 - 12.2. darbuotojų mokymą, susijusi su smurto prevencija, strategija;
 - 12.3. darbuotojų švietimą, ugdant konfliktų psichosocialines ypatybes ir jų sprendimo būdus, taikant pozityvius disciplinos ir komunikacijos principus;
 - 12.4. Darželio vidaus tvarkos taisyklių laikymosi užtikrinimą, numatant fizinio ir psichologinio smurto stabdymą;
 - 12.5. smurto intervenciją – administracijos, pedagogų ir kitų darbuotojų veiksmų koordinavimą, nukreiptą į smurto ir patyčių stabdymą, taip pat pagalbos priemonių visumą.
13. Darželio darbuotojai vadovaujasi etikos taisyklėmis, darbo tvarkos taisyklėmis ir laikosi pareigybių aprašymų reikalavimų sprendžiant smurto atvejus.
14. Organizuojamos prevencinio pobūdžio grupinės ir individualios diskusijos, filmų peržiūros.

VI. SMURTO INTERVENCIJA

15. Įvykus fizinio ar psichologinio smurto atvejui, Darželio darbuotojas reaguoja atlikdamas šiuos procedūrinius veiksmus:
 - 15.1. Reagavimas:**
 - 15.1.1. sustabdyti fizinį ir/ar psichologinį smurtą panaudojusį asmenį;
 - 15.1.2. suteikti pirmąją pagalbą nukentėjusiam asmeniui (jeigu reikia).

15.2. Informavimas:

15.2.1. informuojama Darželio direktorius;

15.2.2. taip pat galima pranešti LR Sveikatos apsaugos ministerijos pasitikėjimo telefonu;

15.3. Sprendimas:

15.3.1. smurto atvejo ištyrimas, kiekvienu konkrečiu smurto atveju Darželio direktoriaus įsakymu sudaroma Smurto atvejo nagrinėjimo komisija, kurios paskirtis išnagrinėti ir pateikti siūlymą dėl sprendimo priėmimo Darželio direktoriui;

15.3.2. pagalbos priemonių nustatymas;

15.3.3. drausminių priemonių nustatymas;

15.3.4. prevencinių priemonių nustatymas.

15.4. Grįžtamasis ryšys:

15.4.1. pagalbos nukentėjusiam nuo smurto darbuotojui teikimas.

15.4.2. užtikrinama darbuotojo reintegracija į darbo aplinką, garantuojant apsaugą nuo nemalonių santykių su smurtautoju;

15.4.3. esant reikalui, suteikiama galimybė gauti teisinę pagalbą;

15.4.4. organizuoti atvejo aptarimą su darbuotojais ir aptarti susidariusią situaciją, jos priežastis;

15.4.5. vykdyti smurto pasireiškimo Darželyje stebėseną.

VI. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

16. Ši tvarka privaloma ir su ja pasirašytinai supažindinami visi Darželio darbuotojai.

17. Visi dokumentai ir duomenys, susiję su darbuotoju yra konfidencialūs ir naudojami tik tiek, kiek tai būtina atsakingiems fiziniams ar juridiniams asmenims atlikti pavestas funkcijas, užtikrinti darbuotojo teises ir teisėtus interesus.

18. Ši tvarka skelbiama Darželio tinklalapio <https://www.darzelis.senieji.trakai.lm.lt/> puslapyje.
